ІНФОРМАТИКА

Ідентифікація та аутентифікація користувачів

За навчальною програмою 2018 року

Урок 7

Розділ 2
§ 7

Повторюємо

Засоби і методи захисту інформації

Організаційні

- Законодавчі
- Фізичні (інженерні)
- Адміністративні

Технічні

- Апаратні
- Програмні
- Криптографічні

Розділ 2
§ 7

Ідентифікація та аутентифікація користувачів

Для захисту інформації на рівні прикладного та системного ПЗ використовуються:

системи розмежування доступу до інформації;	***системи ідентифікації, аутентифікації;***	***системи аудиту та моніторингу;***	***системи антивірусного захисту.***

Розділ 2
§ 7

Ідентифікація та аутентифікація користувачів

Для захисту інформації на рівні апаратного забезпечення використовуються:

апаратні ключі	***системи сигналізації***	***засоби блокування пристроїв та інтерфейс вводу-виводу інформації***

Розділ 2
§ 7

Ідентифікація та аутентифікація користувачів

Методи, що забезпечують санкціонованим особам доступ до об'єктів:

Авторизація	Аутентифікація	Ідентифікація
в інформаційних технологіях це надання певних повноважень особі або групі осіб на виконання деяких дій в системі обробки даних. ("Чи має право виконувати цю діяльність?")	це метод незалежного від джерела інформації встановлення автентичності інформації на основі перевірки достовірності її внутрішньої структури ("це той, ким назвався?").	Це метод порівняння предметів або осіб за їх характеристиками шляхом розпізнавання з предметів або документів, визначення повноважень, пов'язаних з доступом осіб в приміщення, до документів і т.д. ("Це той, ким назвався і має право виконувати цю діяльність?")

Розділ 2
§ 7

Ідентифікація та аутентифікація користувачів

***Ідентифікація** – це процедура розпізнавання суб'єкта за його ідентифікатором (простіше кажучи, це визначення імені, логіна або номера).*

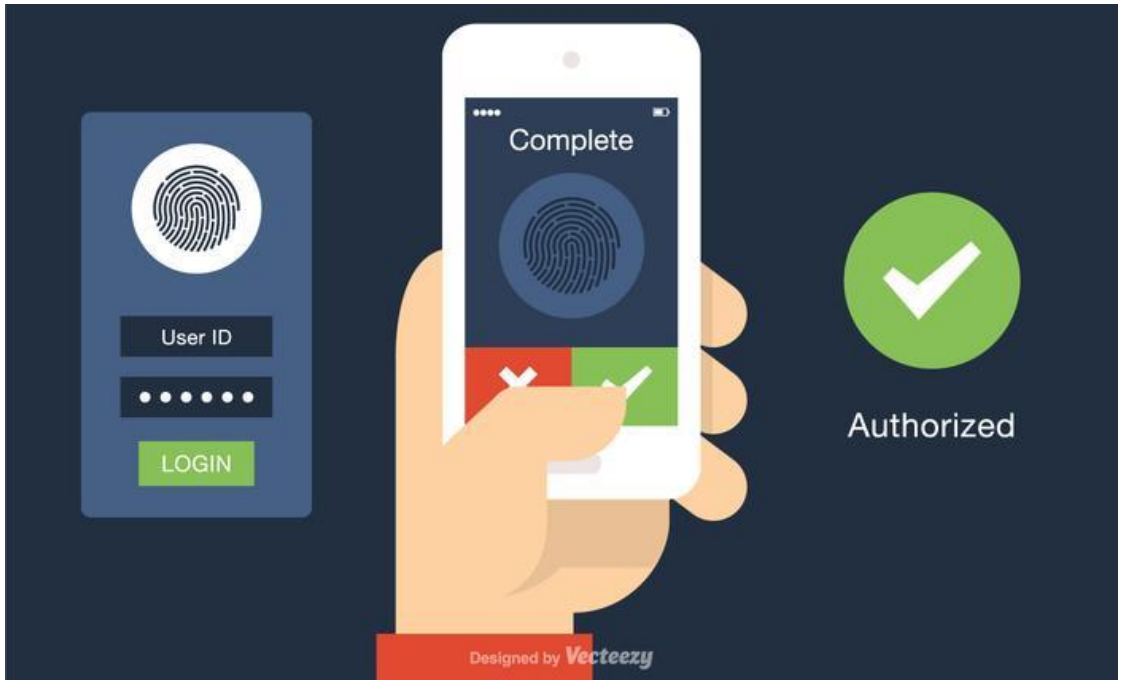

Розділ 2
§ 7

Ідентифікація та аутентифікація користувачів

Ідентифікація ***виконується при спробі увійти в будь-яку систему (наприклад, в операційну систему або в сервіс електронної пошти).***

Ідентифікатором може бути:

- *номер телефону*
- *номер паспорта*
- *e-mail*
- *номер сторінки в соціальній мережі і т.д.*

Розділ 2
§ 7

Ідентифікація та аутентифікація користувачів

Коли нам дзвонять з невідомого номера, що ми робимо?

Запитуємо "Хто це", тобто дізнаємося ім'я.

Ім'я в даному випадку і є ідентифікатор.

А відповідь вашого співрозмовника - це буде ідентифікація.

Розділ 2
§ 7

Ідентифікація та аутентифікація користувачів

Після ідентифікації проводиться аутентифікація

Аутентифікація — процедура встановлення належності користувачеві інформації в системі пред'явленого ним ідентифікатора.

Якщо ще простіше, аутентифікація – перевірка відповідності імені входу і пароля (введені облікові дані звіряються з даними, що зберігаються в базі даних).

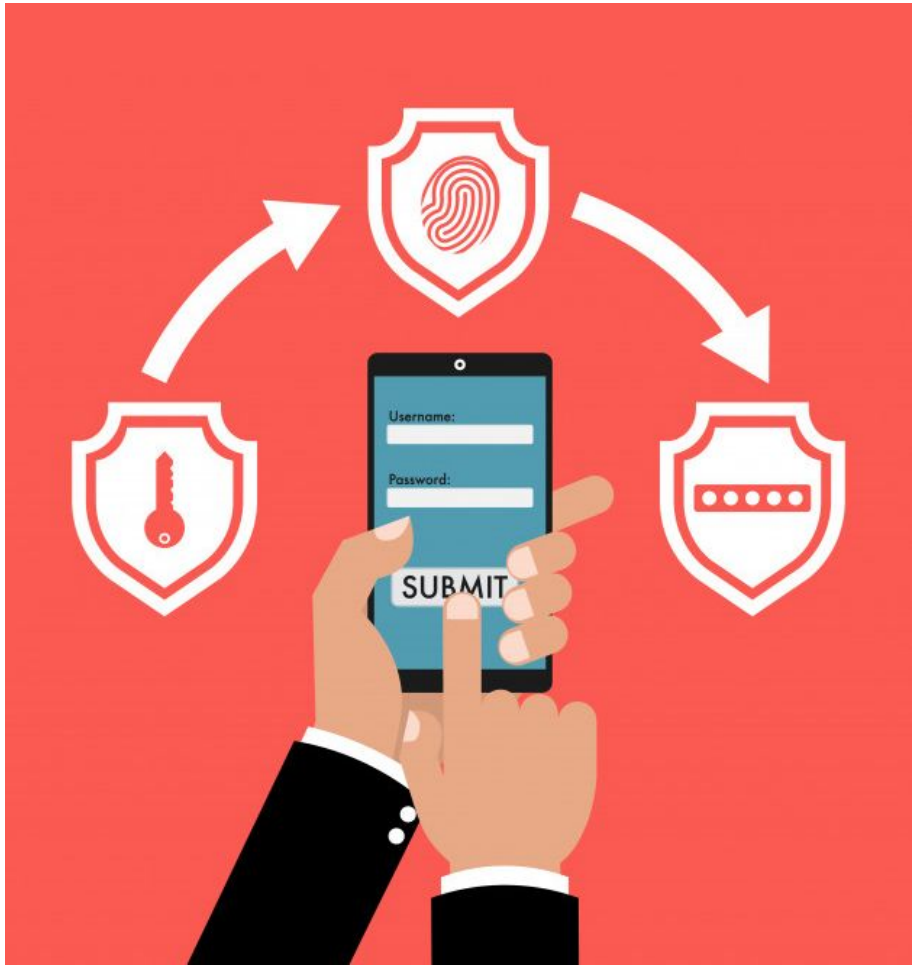

Розділ 2
§ 7

Способи аутентифікації

Щоб визначити чиюсь справжність, можна скористатися трьома факторами:

***Пароль** - то, що ми знаємо (слово, PIN-код, код для замка, графічний ключ)*

***Пристрій (токен)** - то, що ми маємо (пластикова карта, ключ від замка, USB-ключ)*

***Біометрика** - то, що є частиною нас (відбиток пальця, портрет, сітківка ока)*

Розділ 2
§ 7

Ідентифікація та аутентифікація користувачів

Пароль *— секретне слово або певна послідовність символів, призначена для підтвердження особи або її прав.*

Унікальність та непередбачувана послідовність символів у паролі обумовлюють його складність. Пароль частіше всього використовується з логіном, щоб уникнути збігів при ідентифікації користувачів.

Розділ 2
§ 7

Правила створення паролів

Для створення надійного пароля слід дотримуватися таких основних правил.

- *Не використовуйте як паролі свої (або своїх рідних чи друзів) ім'я, прізвище, ініціали, дату народження, номери телефонів тощо.*
- *Пароль має бути довжиною не менше ніж 8 символів.*
- *Обов'язково комбінуйте в паролі малі й великі літери, цифри, розділові та інші знаки.*

Розділ 2
§ 7

Апаратна аутентифікація

Апаратна аутентифікація *ґрунтується на визначенні особистості користувача за певним предметом, ключем, що перебуває в його ексклюзивному користуванні.*

Карта ідентифікація користувача	***Токени***

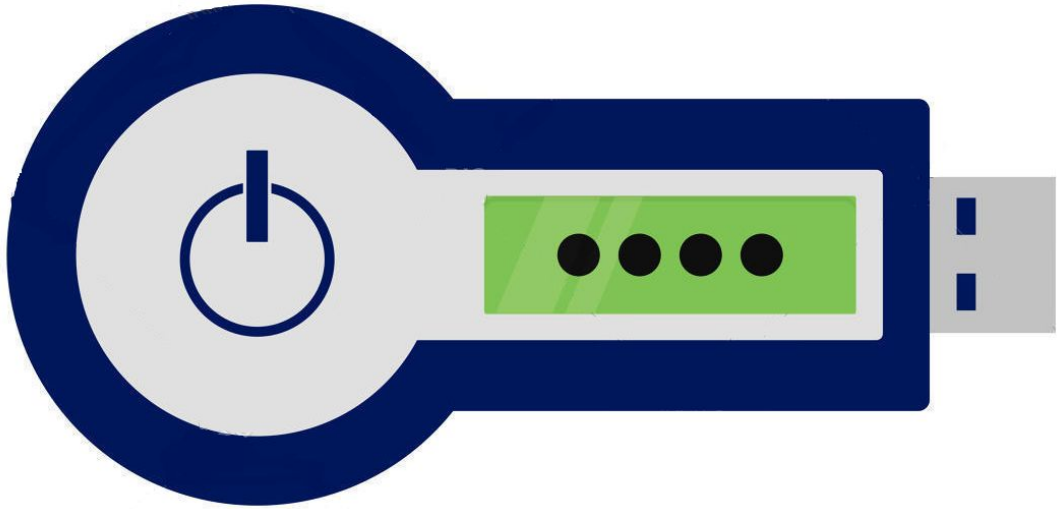

Розділ 2
§ 7

Біометрична аутентифікація

Біометрична *(електронна) – основана на унікальності певних антропометричних (фізіологічних) характеристик людини.*

Системи біометричного захисту використовують унікальні для кожної людини вимірювані характеристики для перевірки особи індивіда.

Біометричний захист ефективніший ніж такі методи як, використання смарт-карток, паролів, PIN-кодів.

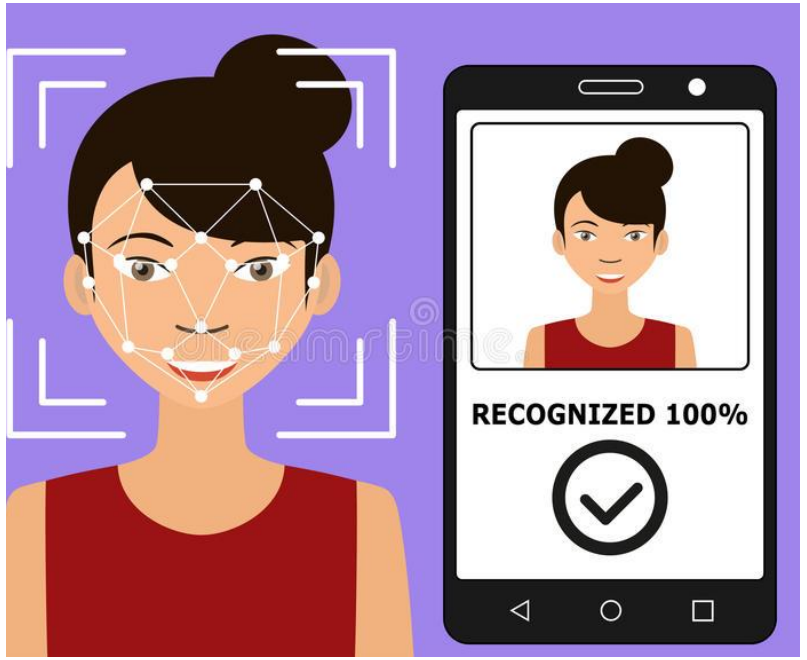

Розділ 2
§ 7

Біометрична аутентифікація

До біометричних засобів захисту інформації відносять:

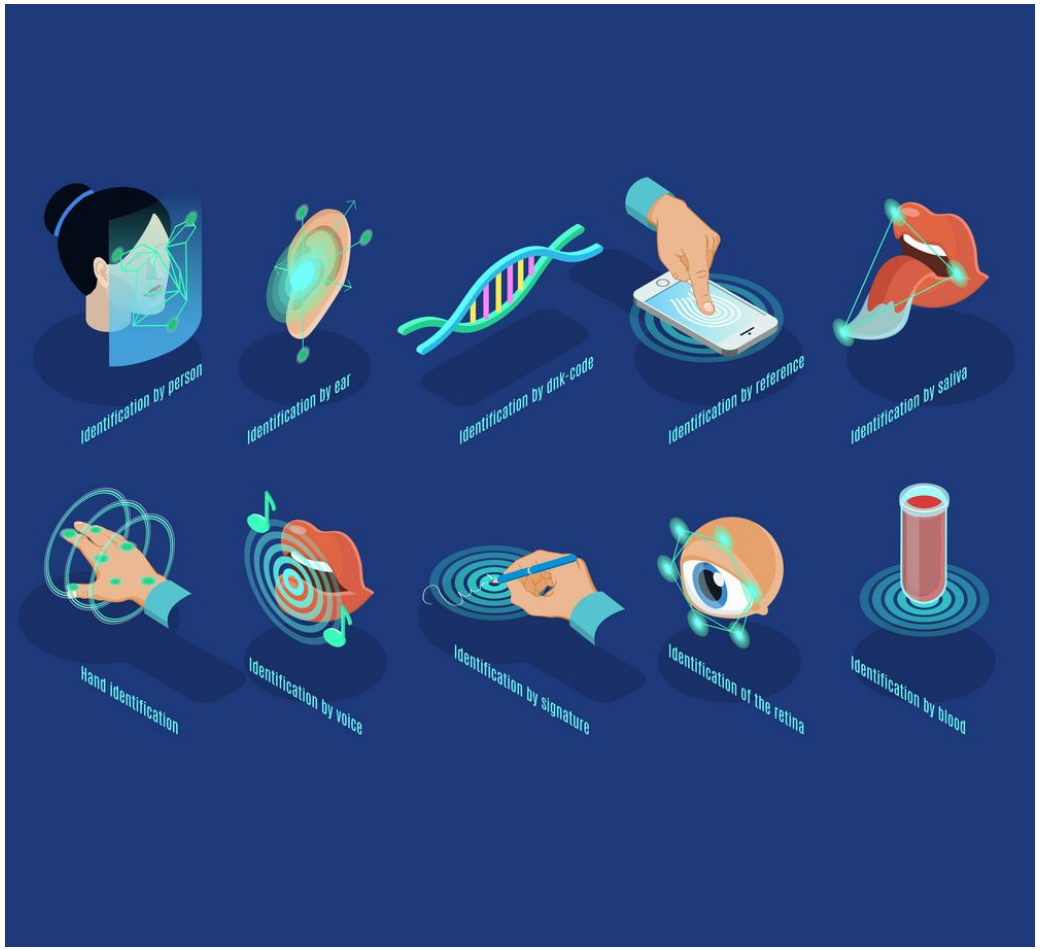

- Параметри голосу
- Візерунок райдужної оболонки ока і карта сітчатки ока
- Риси обличчя
- Форма долоні
- Відбитки пальців
- Форма і спосіб підпису

Розділ 2
§ 7

Ідентифікація та аутентифікація користувачів

10
11

Аутентифікація за відбитками пальців

Переваги засобів доступу по відбитку пальця – простота використання, зручність і надійність.

Весь процес ідентифікації здійснюється досить швидко і не вимагає особливих зусиль від користувачів.

Вірогідність помилки при ідентифікації користувача набагато менша порівняно з іншими біометричними методами.

Розділ 2
§ 7

Ідентифікація та аутентифікація користувачів

Використання геометрії руки

Переваги ідентифікації по геометрії долоні порівнянні з аутентифікацією по відбитку пальця в питаннях надійності, хоча пристрій для прочитування відбитків долонь займає більше місця.

Сканери ідентифікації по долоні руки встановлені в деяких аеропортах, банках і на атомних електростанціях.

Ідентифікація та аутентифікація користувачів

Аутентифікація за сітківкою ока

Сканування сітківки відбувається з використанням інфрачервоного світла низької інтенсивності, направленого через зіницю до кровоносних судин на задній стінці ока.

Характеризуються одним з найнижчих відсотків відмови в доступі зареєстрованим користувачам і майже нульовим відсотком помилкового доступу.

Розділ 2
§ 7

Ідентифікація та аутентифікація користувачів

Аутентифікація за обличчям

Будується тривимірний образ обличчя людини.

Технологія вивчає зміни в зовнішньому вигляді користувача, тому працює з головними уборами, шарфами, окулярами, сонцезахисними окулярами, бородою і макіяжем. Також працює в темряві.

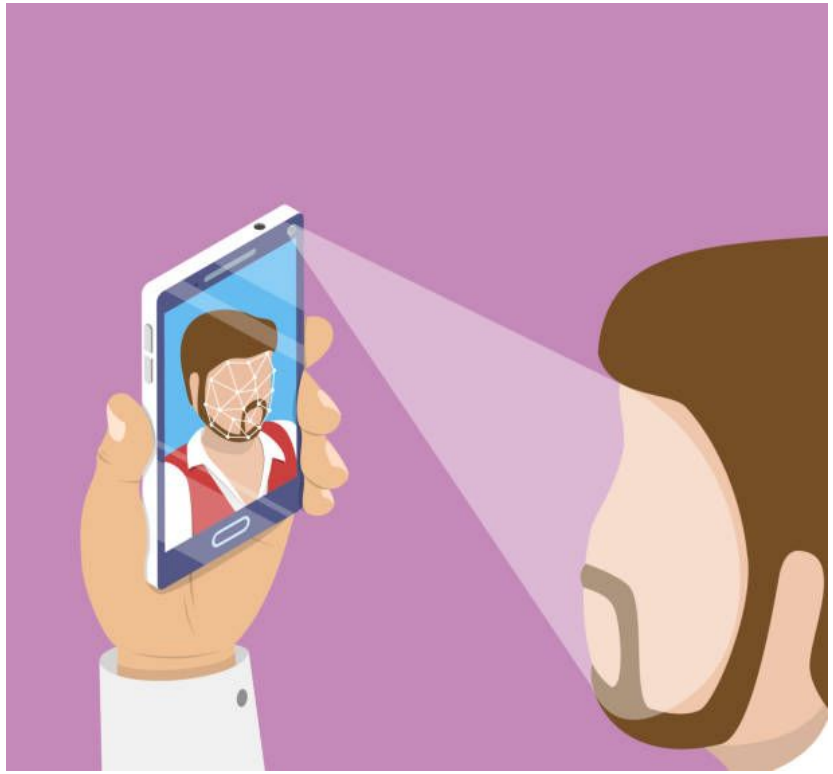

Розділ 2
§ 7

Ідентифікація та аутентифікація користувачів

Аутентифікація за голосом

Ідентифікація людини по голосу - один з традиційних способів розпізнавання.

Інтерес до цього методу пов'язаний і з прогнозами впровадження голосових інтерфейсів в операційні системи.

Існують системи обмеження доступу до інформації на підставі і частотного аналізу мови.

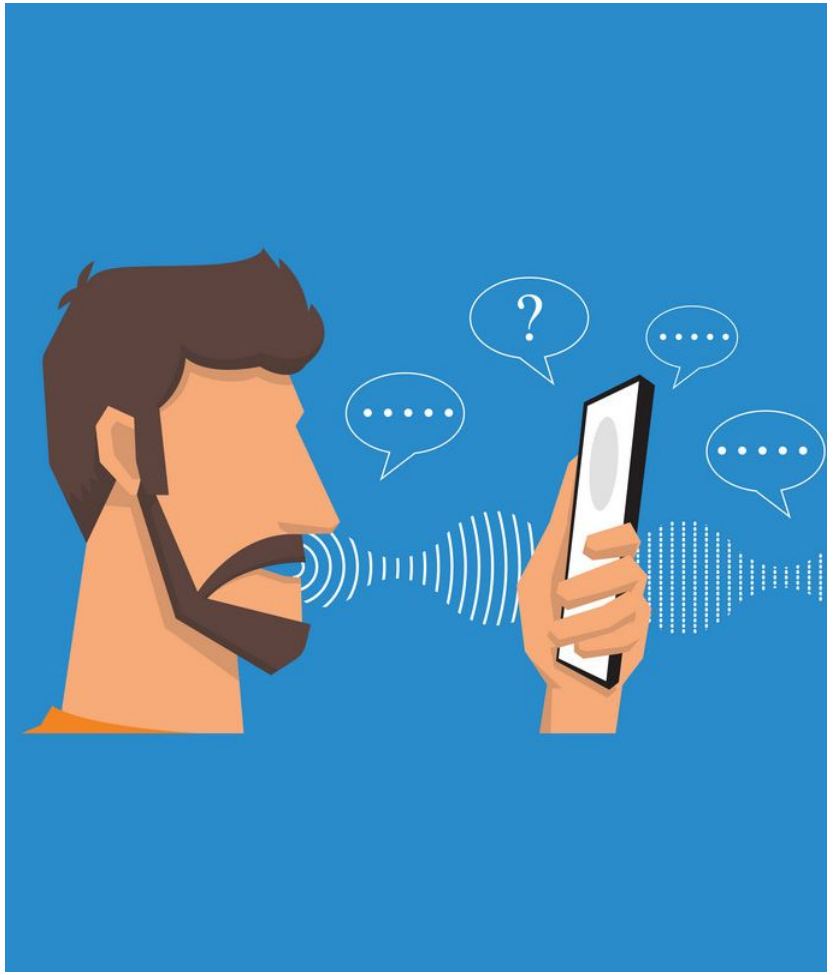

Розділ 2
§ 7

Ідентифікація та аутентифікація користувачів

***Авторизація** – це визначення прав доступу до ресурсів і управління цим доступом*

Приклади авторизації:

- *Відкриття двері після провертання ключа в замку*
- *Доступ до електронної пошти після введення пароля*
- *Розблокування смартфона після сканування відбитку пальця*
- *Видача коштів в банку після перевірки паспорта та даних про вашому рахунку*

Розділ 2
§ 7

Ідентифікація та аутентифікація користувачів

Взаємозв'язок ідентифікації, аутентифікації і авторизації

Ідентифікація

Визначення. Хто там?

Аутентифікація

Перевірка. Чим доведеш?

Авторизація

Доступ Відкриваю!

Розділ 2
§ 7

Ідентифікація та аутентифікація користувачів

Окрім надійності паролів, захист від зламу важливих акаунтів включає так звану багатофакторну авторизацію користувача. Це коли для входження до власного облікового запису свою особу доводиться підтверджувати у кілька способів:

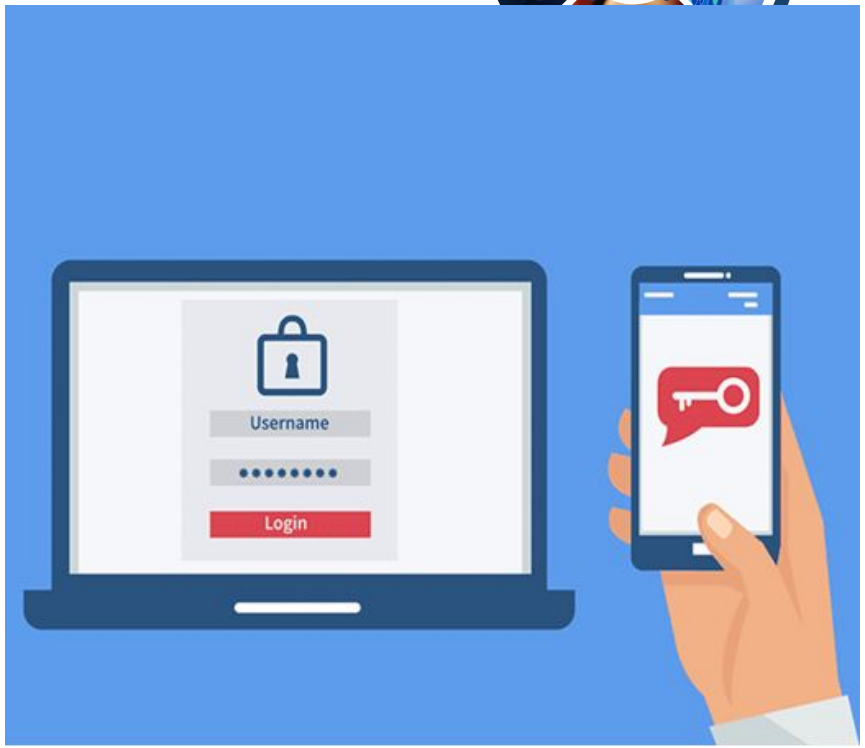

- ***уведенням основного пароля***
- ***скануванням QR-коду***
- ***відповіддю на телефонний дзвінок***
- ***уведенням одноразового коду із SMS-повідомлення та ін.***

Розділ 2
§ 7

Ідентифікація та аутентифікація користувачів

Щоб розпочати процес увімкнення двофакторної авторизації Google-аканту, увійдіть до свого облікового запису та перейдіть на вкладку:

- ***Меню***
- ***Мій обліковий запис***
- ***Вхід в обліковий запис Google***

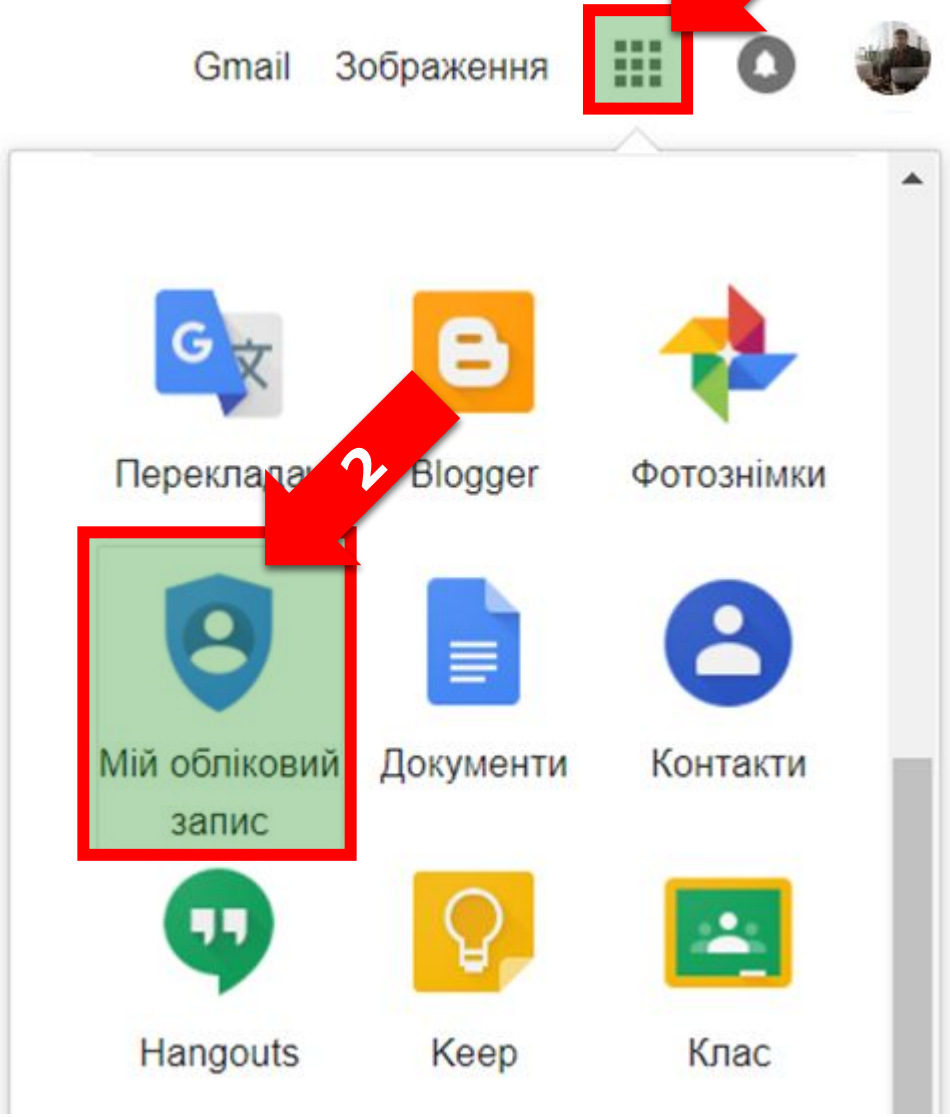

Розділ 2
§ 7

Розмежування доступу зареєстрованих користувачів

Розмежування доступу *– частина політики безпеки, що регламентує правила доступу користувачів і процесів до ресурсів інформаційної сфери.*

Розмежування доступу полягає в тому, щоб кожному зареєстрованому користувачу надати можливості безперешкодного доступу до інформації в межах його повноважень і виключити можливості перевищення цих повноважень.

Розділ 2
§ 7

Розмежування доступу зареєстрованих користувачів

10
11

Розмежування може здійснюватися:

За рівнями таємності	*За спеціальними списками*	*За матрицями повноважень*

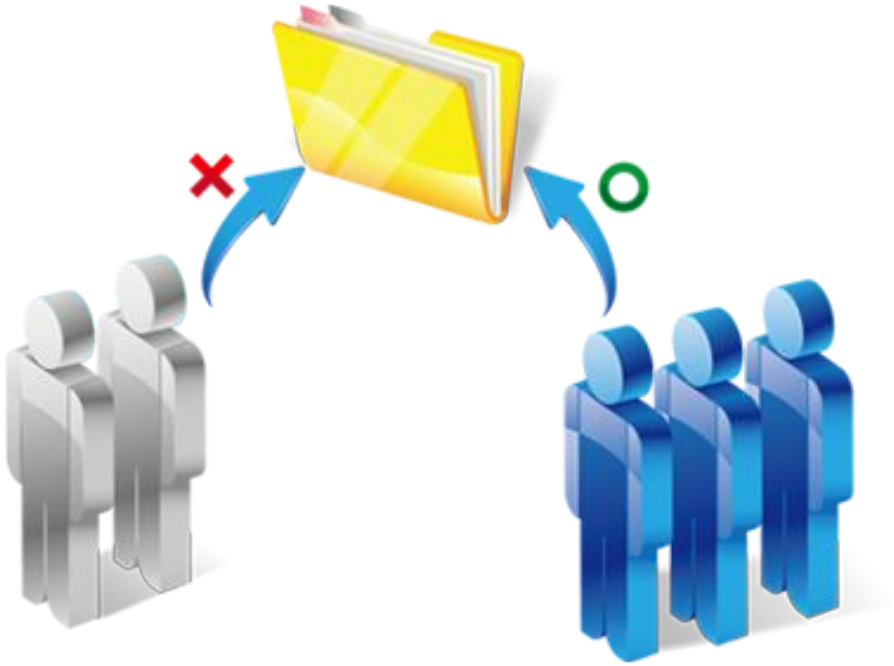

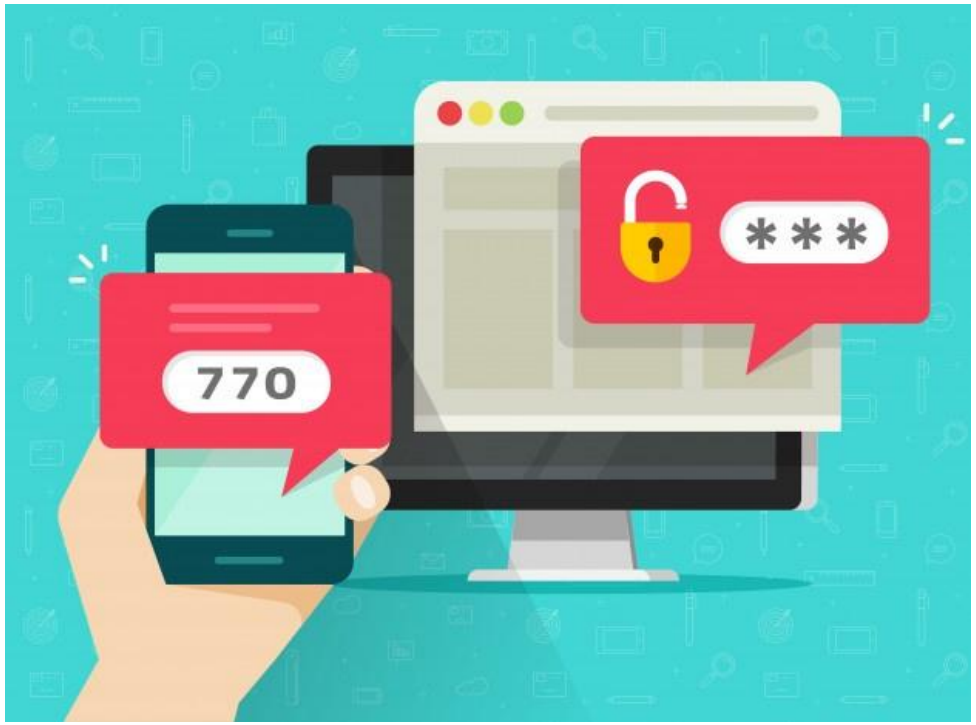

Розділ 2
§ 7

Розмежування доступу зареєстрованих користувачів

Система розмежування доступу до програм і даних

- **блок ідентифікації і аутентифікації** суб'єктів доступу;
- **диспетчер доступу**, реалізується у вигляді апаратно-програмних механізмів і забезпечує необхідну дисципліну розмежування доступу суб'єктів до об'єктів доступу (у тому числі і до апаратних блоків, вузлів, пристроїв);
- **блок криптографічного перетворення інформації** при її зберіганні і передачі;
- **блок очищення пам'яті**.

Розділ 2
§ 7

Запитання для рефлексії

10
11

1. *Які мої досягнення на цьому уроці?*
2. *Які були труднощі у роботі з теоретичним матеріалом?*
3. *Чи є задоволення від результатів уроку?*
4. *Чи досягнуто цілей та вирішено завдання уроку?*

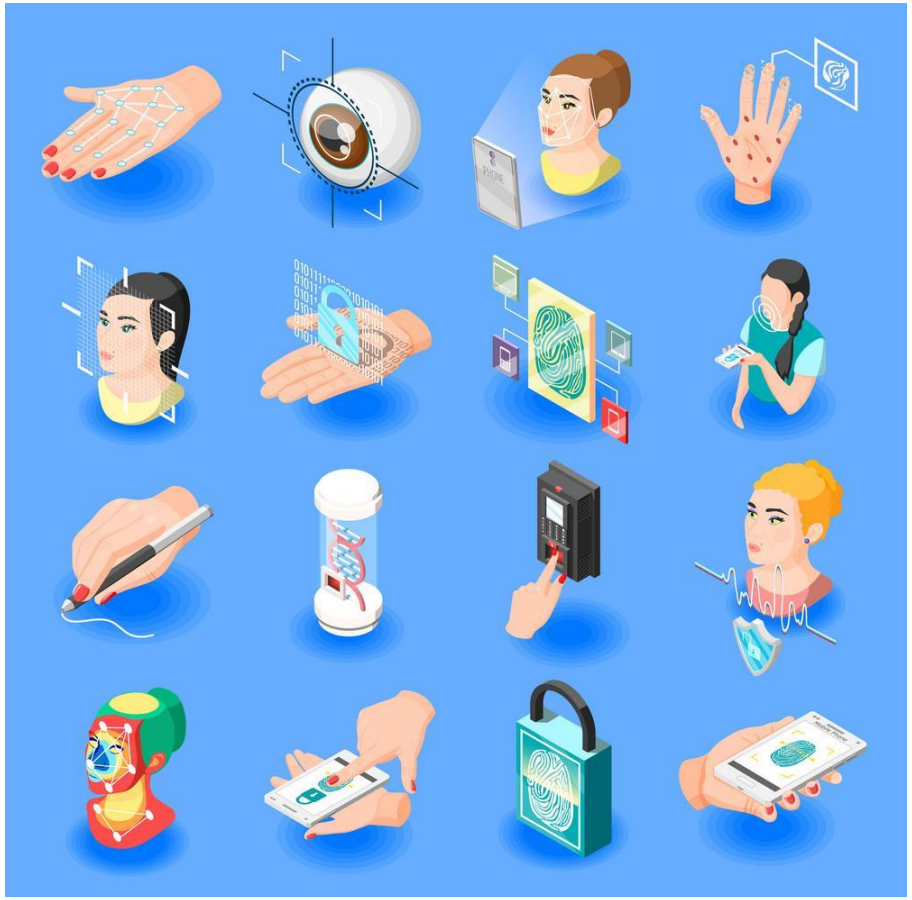

Розділ 2
§ 7

Домашнє завдання

Зробити пост у соціальних мережах про необхідність ідентифікації та аутентифікації користувачів

Розділ 2
§ 7

Працюємо за комп’ютером

Створіть бюлетень “Біометрична аутентифікація”

1. Розмісіть роботу на Google-диску, надайте доступ, для перегляду і редагування учителю і 2 однокласникам.
2. Перегляньте проектну роботу своїх друзів. Додайте коментарі. Порівняйте змістовну частину і оформлення.
3. Оцініть власну роботу і переглянуті роботи.

ІНФОРМАТИКА

Урок 7

Дякую за увагу!

За навчальною програмою 2018 року